

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Tipy a triky

Právo

Ze světa

Dotace

Z judikatury

Krátce

Únor 2025

Obsah

Editorial

Daně

Lex Ukrajina: zachování daňové podpory darů

Osvobození příjmů z prodeje kryptoaktiv schváleno Senátem

Změna odpisování fotovoltaiických elektráren čeká na schválení

Palivové karty a DPH: Co obsahuje nová informace GFŘ?

Průzkum KPMG: Jak daňová oddělení v ČR drží krok s digitalizací?

Tipy a triky

Zásady správy daní: procesní rovnost, spolupráce a poučení

Právo

Novela Lex Ukrajina putuje k podpisu prezidenta

Konec nejrizikovějších systémů: AI Akt poprvé v akci

Vláda schválila povinný příspěvek zaměstnavatelů na spoření zaměstnanců

ÚOHS rozdává milionové pokuty: Jak se vyhnout problémům s dodavatelskými smlouvami?

Trump zpřísňuje imigrační politiku. Ovlivní to české žadatele o víza?

Ze světa

Česká republika získala kvalifikovaný status pro dorovnávací daně

E-fakturace v Německu má zelenou

Dotace

Nový dotační program pro podporu klimatické neutrality rozdělí až 24 miliard

České firmy na startu obnovy Ukrajiny

První výzva v novém dotačním programu GREENGAS

Dotace na výrobu energie z biomasy

Z judikatury

Ústavní soud posiluje právo na ochranu pověsti právnických osob

SDEU: Lze uznat odpočet DPH u sdílených služeb, které nejsou nezbytné?

Krátce

Stručné aktuality, únor 2025

Editorial

Dobré jméno společnosti je jedním z jejích nejcennějších aktiv. V době, kdy se informace šíří digitálním prostorem rychlostí blesku a jejich pravdivost často zůstává neověřená, je riziko poškození reputace právnických osob vyšší než kdy dříve. Proto je vítanou zprávou nedávné rozhodnutí Ústavního soudu, které posiluje ochranu pověsti právnických osob. Nově se mohou právníkové osoby (společnosti) domáhat přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou neoprávněným zásahem do jejich dobré pověsti. Více o tomto přelomovém rozsudku najdete v naší rubrice "Z judikatury".

Rizikům je nutné předcházet nejen v souvislosti s ochranou dobrého jména. Umělá inteligence se stává nedílnou součástí firemních procesů, a proto je důležité sledovat nové legislativní požadavky. Nařízení EU, které stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci, od února zakazuje použití nejvíce rizikových systémů AI, další vlna povinností naběhne postupně během následujících let. Pokud se vás regulace AI týká, je nejvyšší čas začít podnikat kroky k jejímu zohlednění ve firemních procesech.

Technologie jsou ale především o příležitostech. Správné využití moderních nástrojů vám může přinést nejen větší efektivitu, ale i významné úspory. Náš aktuální průzkum sleduje, jak s digitalizací zvládají držet krok daňová oddělení významných společností v České republice. Průzkum se uskutečnil v rámci naší iniciativy Tax Technology & Transformation, která propojuje experty napříč oblastmi práva, daní a IT. Pokud přemýšlíte, jak digitalizaci uchopit ve vaší společnosti, neváhejte se obrátit na naše odborníky – [Janu Fuksovou](#), [Martina Čapka](#), [Martina Süsse](#) a [Terezu Chovanec Královou](#). Rádi vám pomohou identifikovat klíčové oblasti pro zlepšení a navrhnou řešení na míru.

Jan Procházka
Partner
KPMG Legal

4 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

Lex Ukrajina: zachování daňové podpory darů

Návrh novely, kterou se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, prošel Senátem a míří nyní k podpisu prezidenta. Platnost daňových opatření, týkajících se zejména uplatnění darů, se tak prodlouží až do roku 2026.

Daniela Králová
dkralova@kpmg.cz

Petra Krykorková
pkrykorkova@kpmg.cz

Ministerstvo financí již dříve avizovalo svůj záměr prodloužit možnost daňově uplatnit pomoc Ukrajině až do roku 2026, o čemž jsme již informovali v našem článku [Zvýšená daňová podpora darů má platit až do roku 2026](#).

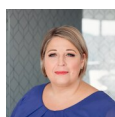
Fyzické i právnické osoby si budou moci i za zdaňovací období 2024, 2025 a 2026 (a právnické osoby i za zdaňovací období končící 28. února 2027) uplatnit hodnotu darů namísto standardních 15 % **až do výše 30 %** základu daně z příjmů.

Pro tato zdaňovací období zůstávají též platná i ostatní opatření, jako je rozšíření okruhu uznatelných darů o dary v souvislosti s podporou Ukrajiny nebo možnost uplatnit takový dar přímo jako daňově uznatelný náklad. Detaily ohledně jednotlivých opatření, jejichž platnost se nyní prodlužuje, naleznete v našem článku [Dary poskytnuté v roce 2022 na podporu Ukrajiny z pohledu daně z příjmů](#).

Zároveň dál platí, že fyzické osobě nevzniká povinnost podat za uvedené roky daňové přiznání, pokud by tato povinnost měla vznikat pouze proto, že uplatňuje jako položku snižující základ daně dar poskytnutý Ukrajině prostřednictvím Velvyslanectví Ukrajiny v České republice.

Osvobození příjmů z prodeje kryptoaktiv schváleno Senátem

Senát 22. ledna 2025 schválil návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací předpisů EU v oblasti digitalizace finančního trhu a financování udržitelnosti. Součástí je změna zákona o daních z příjmů, díky které budou některé příjmy fyzických osob z úplatného převodu kryptoaktiv osvobozeny od daně. Návrh zákona nyní míří na podpis k prezidentovi.

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz

Petra Krykorková
pkrykorkova@kpmg.cz

Na základě nové právní úpravy bude osvobozen příjem plynoucí z některých transakcí s kryptoaktivy, který u fyzických osob doposud podléhal zdanění jako tzv. ostatní příjem. Posouzení nároku na osvobození má probíhat na základě dvou pravidel, obdobně jako v případě cenných papírů, a to na základě hodnotového a časového testu:

1. **Podle hodnotového testu** dojde k osvobození příjmů z úplatného převodu kryptoaktiv, s výjimkou elektronického peněžního tokenu, pokud úhrn hrubých příjmů z takových prodejů ve zdaňovacím období nepřesáhne částku 100 tis. Kč.
2. **Na základě časového testu** budou osvobozeny příjmy z úplatného převodu kryptoaktiva, které poplatník bezprostředně před úplatným převodem držel déle než tři roky. V případě časového testu je osvobození limitováno výší 40 mil. Kč hrubých příjmů ve zdaňovacím období. Tento limit bude posuzován v úhrnu společně s příjmy z úplatného převodu cenných papírů a podílů v obchodních korporacích.

Nejasnosti ve výkladu

Ve vztahu k zavedení osvobození obsahuje přijatá novela zákona o daních z příjmů řadu technických a výkladových nejasností, jako je např. absence vymezení pojmu kryptoaktiva pro účely zákona o daních z příjmů či nepřerušení časového testu pro některé výměny kryptoaktiv. Těmto nejasnostem, které mohou v praxi komplikovat aplikaci daných ustanovení, jsme se detailněji věnovali již v našem článku z října 2024.

Očekávaná účinnost nových ustanovení

Účinnost zákona je stanovena na den následující po dni vyhlášení ve sbírce. Tato obecná účinnost se vztahuje i na novelu zákona o daních z příjmů. Teď tedy bude záležet na tom, kdy zákon podepíše prezident a kdy následně vyjde ve Sbírce zákonů.

Vzhledem k absenci přechodných ustanovení se osvobození uplatní na úplatné převody kryptoaktiv uskutečněné po datu nabytí účinnosti novely, ovšem i těch, které byly nabyty před touto účinností. Rovněž pro účely posouzení

6 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

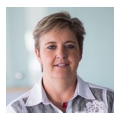
hodnotového testu a limitace osvobození do výše 40 mil. Kč se započítávají pouze převody uskutečněné až od nabytí účinnosti novely.

7 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

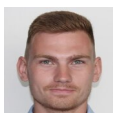
© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Změna odpisování fotovoltaických elektráren čeká na schválení

Novela energetického zákona obsahuje též novelizaci zákona o daních z příjmů, a to konkrétně změnu v odpisování fotovoltaických elektráren. Navrhuje se zrušit speciální způsob odpisování fotovoltaických elektráren, resp. jejich technologické části.

Ivana Stibůrková
istiburkova@kpmg.cz

Denis Vitouš
dvitous@kpmg.cz

Fotovoltaické elektrárny (jejich technologické části) budou podle novelizovaného znění posuzovány stejně jako ostatní majetek, tedy zatříděny do odpisových skupin a dle nich vypočteny daňové odpisy. Novelu vrátil Senát Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které se netýkají daňové oblasti. Pokud Sněmovna schválí svoji nebo senátní verzi, očekává se, že nabyde účinnosti po vyhlášení ve Sbírce zákonů.

Současný stav

Technologická část fotovoltaické elektrárny využívaná k výrobě elektřiny ze slunečního záření se odpisuje rovnoměrně po dobu 240 měsíců, a to bez možnosti zrychleného odpisování. Tento režim platí i pro technologickou část fotovoltaických elektráren, u které bylo odpisování zahájeno před 1. lednem 2011.

Stav po novele

Po účinnosti zmiňované novely se bude majetek využívaný k výrobě elektřiny ze slunečního záření, u kterého je odpisování zahájeno po nabytí účinnosti této novely nebo **po 30. červnu 2024**, odpisovat podle příslušné odpisové skupiny s možností rovnoměrného nebo zrychleného způsobu odpisování. Technologické části fotovoltaických elektráren budou nově odpisovány v závislosti na charakteristice jednotlivých technologických částí majetku ve druhé, třetí nebo čtvrté odpisové skupině. Stavební část pak v návaznosti na to, zda se bude jednat o technické zhodnocení již existující stavby nebo nové stavební dílo.

Touto novelou se navrácí právní stav, který zde platil před 1. lednem 2011.

Podle navržených přechodných ustanovení bude u těch položek majetku, u kterých již bylo časové odpisování (rovnoměrně po dobu 240 měsíců) zahájeno, tento způsob uplatňován i nadále. Výjimkou jsou položky majetku, u kterých bylo odpisování zahájeno po 30. červnu 2024 do účinnosti novely. U těch si poplatník bude moci vybrat, zda použije časové odpisy nebo nově navrhovaný způsob odpisování v klasických odpisových skupinách.

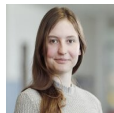
8 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

Palivové karty a DPH: Co obsahuje nová informace GFŘ?

Na konci minulého roku vydalo Generální finanční ředitelství (GFŘ) dlouho očekávanou informaci k palivovým kartám. Informace navazuje na diskutovaný rozsudek SDEU z května 2019 ve věci Vega International Car Transport and Logistic a závěry evropského Výboru pro DPH (VAT Committee).

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Katarína Sedláčková
ksedlackova@kpmg.cz

GFŘ se v informaci drží závěrů evropského Výboru pro DPH, o kterých jsme vás již informovali [zde](#). Činnost vydavatelů palivových karet lze tedy obecně považovat za osvobozenou finanční činnost. V případě správného nastavení smlouvy z hlediska práva však mohou vydavatelé vystupovat v pozici odběratele a následného prodávajícího pohonných hmot, tj. využít tzv. komisionářskou strukturu a z přijatých plnění (při splnění všech ostatních podmínek) uplatnit plný nárok na odpočet DPH.

Pro využití tohoto režimu je potřebné naplnit podmínky uvedené v informaci, tj. dokázat převod vlastnického práva z dodavatele pohonných hmot na vydavatele tankovací karty a následně z vydavatele tankovací karty na jejího držitele. Jedním z klíčových prvků pro prokázání tohoto stavu je určení článku řetězce, který nese riziko nezaplacení a škody na zboží. V minulosti bylo například možné, aby v případě, že na vozidle vznikne škoda v důsledku nedostatečné kvality natankovaných pohonných hmot, vlastník vozidla uplatnil tuto škodu u dodavatele pohonných hmot (tj. provozovatele čerpací stanice). Dle stávající informace by však při využití komisionářské struktury měl být za škodu odpovědný vydavatel tankovací karty, jelikož právě on dodal toto „vadné“ zboží.

Dále platí, že vydavatel tankovacích karet nemůže pohonné hmoty nijak měnit (tj. plnění přijaté i uskutečněné vydavatelem tankovacích karet má obdobný charakter) a vydavatel tankovacích karet musí s držitelem tankovacích karet uzavřít písemnou smlouvu (která odráží ekonomickou realitu).

V případě pochybností rádi prověříme, zda nastavení smluvních podmínek umožňuje využívat i nadále stávající praxe.

Průzkum KPMG: Jak daňová oddělení v ČR drží krok s digitalizací?

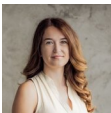
Aktuální průzkum KPMG ukázal, že daňová oddělení ve společnostech v ČR jsou obecně spokojena se správou daňové agendy, přetrvávají však rezervy v zavádění nových technologií; například robotickou automatizaci procesů implementovalo dosud jen 8 % respondentů. Finančních a daňových manažerů jsme se vedle spokojenosti se správou daňové agendy zeptali také na využívané technologie a míru digitalizace jednotlivých procesů. Průzkum jsme provedli v rámci naší iniciativy Tax Technology & Transformation, která pomáhá společnostem při modernizaci a digitalizaci daňových procesů.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Martin Süß
msuss@kpmg.cz

Tereza Chovanec Králová
tchovanec@kpmg.cz

Průzkumu se účastnilo přes šest desítek společností a skupin, z nichž 55 % představovaly velké společnosti s počtem zaměstnanců převyšujícím 500. Výsledky ukazují, že většina respondentů je se správou daňové agendy ve své společnosti **spíše nebo velmi spokojena**. Naopak **nespokojenost** vyjádřilo **jen 16 %** společností. Tři pětiny kombinují v daňové agendě interní „daňáře“ a externí poradce, jedna pětina se spoléhá výlučně na interní zdroje a poslední pětina plně na poradce.

Technologiím vládne Excel

Pokud jde o technologie, lze bez nadsázky říct: „Excel is the king.“ Přestože se technologie v oblasti správy daní rychle rozvíjejí, excelové nástroje a výpočtové soubory jako alespoň jednu z technologií využívá přes 83 % respondentů. Ze **systémů ERP** (Enterprise resource planning) dominuje SAP (34 %). Čtvrtina dotazovaných společností využívá další **aplikace či software vytvořený na míru**. V daňových odděleních se uplatňují i další nástroje jako Power BI, Microsoft Dynamics 365 či Microsoft Azure. **Robotickou automatizaci procesů** využívá pouze 8 % respondentů.

Oblasti, kde technologie vedou i kde zaostávají

Premiantem automatizace je oblast DPH – příprava kontrolních hlášení a daňových přiznání (obojí přes 60 %), dobře si vede rovněž mzdová agenda. Naopak nejvíce manuální práce vyžadují kalkulace splatné a odložené daně z příjmů, vedení evidence dlouhodobého majetku a oblast převodních cen. Zpracování a zaúčtování faktur poněkud polarizovalo naše respondenty – umístilo se totiž na pomyslné bronzové příčce, jak v otázce na nejvíce automatizované procesy, tak v otázce na procesy s největšími manuálními zásahy.

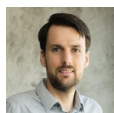
10 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

Digitalizace jako příležitost

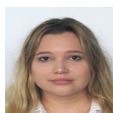
Průzkum KPMG ukazuje, že ředitelé a manažeři daňových oddělení si uvědomují, že inovace pomáhají správu daňové agendy značně zefektivnit, a využívají širokou škálu nových technologií. Nicméně stále existují oblasti, které vyžadují více manuální práce a jejich digitalizace by snížila administrativní zátěž a přinesla úspory.

Zásady správy daní: procesní rovnost, spolupráce a poučení

V daňovém systému hrají klíčovou roli tři zásady: zásada procesní rovnosti, spolupráce a poučování. Co všechno zajišťují? Tímto článkem uzavíráme sérii, kdy jsme vám v průběhu více než roku postupně představovali různé zásady správy daní.

Daniel Baumann
danielbaumann@kpmg.cz

Adéla Weczerková
aweczerkova@kpmg.cz

Všechny články najdete v rubrice [Tipy a triky](#).

Zásada procesní rovnosti

Zásada procesní rovnosti zabezpečuje spravedlivý a transparentní daňový systém. Zaručuje, že všechny zúčastněné osoby v daňovém řízení jsou posuzovány stejně, bez ohledu na jejich finanční situaci či společenské postavení. Osoby zúčastněné na správě daní mají přístup ke stejným informacím a možnostem na základě pozice, kterou v rámci řízení zaujímají. Díky tomu se eliminuje diskriminace nebo nerovné zacházení. Správce daně musí dodržovat jednotné postupy a pravidla, což podporuje spravedlnost daňového řízení a přispívá k předvídatelnosti daňových procesů.

Zásada spolupráce

Tato zásada zajišťuje vzájemnou součinnost mezi správcem daně, daňovým subjektem a ostatními osobami zúčastněnými na daňovém řízení. Povinnost v daňovém řízení spolupracovat ukládá jak správci daně, tak zúčastněným osobám. Zároveň jim přiznává právo požadovat od druhé strany patřičnou spolupráci v daném řízení. V praxi se projevuje tak, že si strany v daňovém řízení navzájem vycházejí vstříc. Pokud správce daně tuto zásadu poruší, znamená to zároveň porušení zásady zákonnosti daňového řízení. Poruší-li ji naopak zúčastněná osoba, může jí být ze strany správce daně uložena pořádková pokuta. Správce daně je navíc vybaven dostatečnými nástroji, aby mohl zajistit, že cíl správy daně bude naplněn i bez součinnosti daňového subjektu, tedy že daň bude stanovena a bude zajištěn její výběr.

Zásada poučení

Povinností správce daně v daňovém řízení je poskytnout osobám zúčastněným na správě daní přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech. Toto poučení je ale poskytováno jen, pokud je to nezbytné vzhledem k povaze úkonu nebo pokud tak stanoví zákon. Z formulace zákona vyplývá, že správce daně má určitou míru uvážení, kdy a v jaké míře toto poučení poskytne. Toto uvážení je omezeno požadavkem zákazu libovůle.

Poučení by mělo zahrnovat také seznámení s možnostmi obrany, ať už se jedná o řádné opravné prostředky nebo

12 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

jakoukoliv jinou účelnou obranu. Do zásady poučení nepatří instrukce od správce daně o tom, co by osoba zúčastněná na správě daní mohla nebo měla činit, aby dosáhla požadovaného výsledku.

13 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

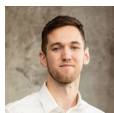
© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Novela Lex Ukrajina putuje k podpisu prezidenta

Senátem prošel návrh novely zákona, který umožní prodloužit dočasnou ochranu ukrajinským občanům. Někteří z nich nově dosáhnou na speciální dlouhodobý pobyt. Novela zvaná také jako „Lex Ukrajina VII“ obsahuje i další novinky, například zpřísnění podmínek pro získání českého občanství pro ruské občany žijící v ČR.

Vojtěch Kotora
vkotora@kpmg.cz

David Zíma
dzima@kpmg.cz

V souvislosti s ruskou invází v roce 2022 a ozbrojeným konfliktem, který od té doby probíhá, umožnila Česká republika, stejně jako ostatní země EU, přidělovat osobám prchajícím z Ukrajiny status dočasné ochrany. Za téměř tři roky trvání války využívá v EU dočasnou ochranu téměř 4,5 milionu uprchlíků, přičemž jen v České republice je takto registrovaných přes 350 tisíc osob.

Od začátku letošního roku mají držitelé dočasné ochrany opět dostat možnost zaregistrovat se k jejímu prodloužení, a to do března 2026. Kromě toho však nová úprava umožní držitelům dočasné ochrany, kteří splní stanovené podmínky, vyjádřit zájem o tzv. zvláštní dlouhodobý pobyt s platností pět let.

Prodloužení dočasné ochrany do roku 2026

Proces prodloužení dočasné ochrany bude naprosto totožný jako v předchozích letech a bude se tedy skládat ze dvou částí. Nejprve bude nutné provést registraci na internetových stránkách MV ČR, kde žadatelé projeví zájem o prodloužení dočasné ochrany. Po úspěšné registraci získají termín návštěvy pracoviště MV ČR, kde jim bude vlepen nový vízový štítek dočasné ochrany platný do března 2026. Online registrace zatím kvůli průtahům v legislativním procesu zahájena nebyla, nicméně měla by být spuštěna co nejdříve.

Zvláštní dlouhodobý pobyt

Všichni současní držitelé dočasné ochrany, kteří si ji v roce 2025 prodlouží a pobývají na jejím základě v ČR po dobu alespoň dvou let, budou moci zažádat o dlouhodobý pobyt. Aby ho získali, musí nejprve sami projevit zájem a splnit předepsané zákonné podmínky jako trestní bezúhonnost, ekonomickou nezávislost, plnění školní docházky a další.

Registrace k udělení zvláštního dlouhodobého pobytu by měla být zahájena do poloviny roku 2025. V případě rodin bude nutné, aby manželé a jejich nezletilé děti vyjádřili zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt společně. Rodiny tedy budou moci o dlouhodobý pobyt zažádat až poté, co všichni jejich členové splní náležité podmínky. Jakmile se tak stane, bude registrace probíhat obdobně jako registrace k prodloužení dočasné ochrany. Žadatelům bude přidělen termín snímání biometrických údajů, po kterém bude možné vydat kartu povolení k pobytu.

14 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

Výhody zvláštního dlouhodobého pobytu

Vedle nadstandardní doby platnosti pobytového oprávnění, budou mít držitelé také nadále volný přístup na trh práce a nebudou muset podstupovat adaptačně integrační kurz. Zvláštní dlouhodobý pobyt tak jeho držitelům nabízí jistotu a stabilitu s možným výhledem získání trvalého pobytu.

Cizinci, kteří podmínky nesplní, setrvávají s institutem dočasné ochrany do doby, než ke splnění podmínek dojde a budou moci na dlouhodobý pobyt přejít.

Zpřísnění podmínek nabytí českého občanství občanům Ruské federace

Novela zákona obsahuje dodatek zpřísnující možnost nabytí státního občanství pro občany Ruské federace. Nově zákon ukládá povinnost prokázat pozbytí ruského občanství. Vzhledem ke složitosti podmínek, za kterých je možné pro Rusy žijící v zahraničí vzdát se ruského občanství, se tento dodatek stal předmětem dlouhé diskuze, přičemž odpůrci argumentují jeho potenciálně diskriminační povahou.

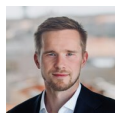
Informace k legislativnímu procesu

Poslanecká sněmovna schválila návrh novely 18. prosince 2024. Poté se očekávalo, že návrh v Senátu narazí na odpor, zejména kvůli neshodám v bodech týkajících se udělování českého občanství občanům Ruské federace. Nicméně, Senát ve stanovené lhůtě nepřijal usnesení, a tak návrh pokračuje dalším krokem legislativního procesu v takové podobě, v jaké přišel z Poslanecké sněmovny.

15 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

Konec nejrizikovějších systémů: AI Akt poprvé v akci

Od srpna 2024 je platné nařízení, které stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (AI Akt). Nyní přichází první vlna jeho účinnosti a od 2. února 2025 se zakazuje použití některých systémů umělé inteligence, které podle zákonodárce představují nepřijatelné riziko pro společnost.

Martin Čapek
mcapek@kpmg.cz

Sabina Tichá
sticha@kpmg.cz

O hlavních bodech AI Aktu (**nařízení Evropského parlamentu a Rady 2024/1689**) jsme informovali již dříve [zde](#).

Zákaz dopadá na systémy AI, které jsou zvláště problematické, protože se mohou stát nástrojem pro neetické praktiky zneužívající moc a kontrolu a mohou vést k diskriminačnímu a neodůvodněnému zacházení. Tyto postupy jsou v rozporu s klíčovými hodnotami, veřejnými zájmy a základními právy uznávanými a chráněnými evropským právem, jako jsou lidská důstojnost, svoboda, rovnost, právo na ochranu soukromí a další. Z tohoto důvodu považoval evropský zákonodárce za nezbytné zcela zakázat přesně vyjmenované nepřijatelné postupy v oblasti AI a zamezit tak jejich výskytu na území Evropské unie.

Společnosti vyvíjející nebo využívající AI měly posledních šest měsíců na to, aby zmapovaly jimi využívané AI systémy a zhodnotily, zda nepatří do kategorie zakázaných praktik. Pokud ano, měly zamezit jejich používání.

Zákaz systémů AI s nepřijatelným rizikem představuje první a zásadní krok směrem k odpovědnému a etickému používání AI. Stanovuje jasné hranice pro využívání technologií a přispívá tak k vytváření bezpečnějšího a transparentnějšího prostředí nejen pro její uživatele.

AI systémy, jejichž uvádění na trh, do provozu i použití se zakazuje:

- Systémy AI, které prostřednictvím **podprahových, manipulativních či klamavých technik** působí na uživatele bez jeho vědomí. Dále systémy AI **využívající zranitelnosti osob** (např. dětí či starších osob, které snáze podlehnou podvodu nebo manipulaci), jejichž cílem nebo důsledkem je působit na chování jedince a narušit svobodu jeho rozhodování. Důležitým předpokladem je vznik újmy nebo alespoň přiměřená pravděpodobnost, že taková újma vznikne.
- Systémy AI pro tzv. **sociální scoring**, používané pro hodnocení nebo klasifikaci jednotlivců či skupin na základě jejich sociálního chování, osobních či osobnostních vlastností, kde výsledný sociální kredit vede ke znevýhodňujícímu nebo nepříznivému zacházení v nesouvisejících sociálních kontextech, případně je takové zacházení s dotčenými osobami nepřiměřené jejich sociálnímu chování nebo jeho závažnosti. Hlavní obavou u těchto systémů je, že by výsledky mohly být diskriminační a vést až k vyloučení určitých skupin.
- **Systémy AI pro předvídání rizika**, že určitá osoba spáchá trestný čin výhradně na základě profilování osob,

posouzení jejich osobnostních znaků a vlastností (např. státní příslušnost, místo bydliště, finanční situace apod.). Takový postup je v rozporu s presumpcí nevinu, jelikož by kriminální predikce měla být založena na skutečném chování jedince.

- Systémy AI, které **vytvářejí nebo rozšiřují databáze rozpoznávání obličeje** prostřednictvím necíleného sběru zobrazení obličeje z internetu nebo kamerových záznamů. Tento způsob shromažďování dat posiluje dojem plošného sledování a představuje zejména zásah do základního práva jedince na soukromí.
- Systémy AI s cílem odvodit **emoce osob na pracovišti a ve vzdělávacích institucích** na základě jejich biometrických údajů. Tyto systémy jsou problematické z hlediska jejich spolehlivosti a přesnosti, jelikož se vyjádření emocí u jednotlivců může v různých situacích značně lišit, a mohou vést ke znevýhodňujícímu zacházení s dotčenými osobami. Výjimku tvoří pouze systémy AI používané k lékařským nebo bezpečnostním důvodům.
- Systémy AI pro **biometrickou kategorizaci**, které jednotlivce kategorizují na základě biometrických údajů s cílem odvodit jejich rasu, politické názory, náboženská přesvědčení apod. Výjimky z tohoto zákazu tvoří pouze filtrování zákonně získaných souborů biometrických údajů nebo kategorizace v rámci vymáhání práva, která sleduje ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti.
- Donucovací orgány nesmí na veřejně přístupných místech s určitými výjimkami používat rovněž systémy AI pro **biometrickou identifikaci na dálku v reálném čase** za účelem prevence nebo stíhání trestných činů a výkonu trestu. Jejich použití je umožněno pouze za stanovených podmínek a ve výjimečných situacích, jako je vyhledávání obětí únosů a pohřešovaných osob, lokalizace osoby podezřelé z vážného trestného činu či v případě nutnosti odvrácení závažného bezprostředního ohrožení.

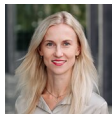
Pokud používáte systémy AI a došli jste k závěru, že na vás AI Akt dopadne, je nejvyšší čas začít s přípravami. Udělejte si přehled minimálně o tom, jaké máte systémy AI u vás ve společnosti, zda jste pouhými uživateli nebo je vyvíjíte a uvádíte na trh, jaká je funkce identifikovaných systémů a jakou kategorii rizika dle AI Aktu představují. Zjistíte-li, že některý ze systémů AI spadá mezi „zakázané systémy“, upravte co nejrychleji jeho fungování nebo jej zcela přestaňte používat či uvádět na evropský trh. V opačném případě se totiž vystavujete budoucí hrozbě vysokých pokut, které mohou dosáhnout až **35 milionů eur** nebo **7 % celosvětového ročního obrátu**.

Vláda schválila povinný příspěvek zaměstnavatelů na spoření zaměstnanců

Reforma penzijního systému přinese zásadní změnu pro zaměstnance, kteří vykonávají některé rizikové práce. Už nebudou moci odejít do důchodu dříve, aniž by se jim výše důchodu krátila. Nový zákon proto obsahuje povinnost zaměstnavatelů přispívat vybraným zaměstnancům vykonávajícím rizikové práce na jimi zvolený produkt spoření na stáří. V případě předčasného odchodu do důchodu se jim tak rozdíl ve výši důchodu bude kompenzovat.

Jiří Stratil
jstratil@kpmg.cz

Sandra Hönigová
shonigova@kpmg.cz

Vláda schválila návrh zákona, podle kterého budou zaměstnavatelé povinně přispívat zaměstnancům zařazeným do třetí kategorie na produkty spoření na stáří. Jedná se o zaměstnance, kteří při práci musí využívat ochranné prostředky či jiná ochranná opatření. Povinnost spoření se zavádí, pokud zaměstnanec odpracuje minimálně tři směny měsíčně. Navíc se zmírní podmínky pro čerpání předdůchodu lidem vykonávajícím některou z rizikových prací.

Povinností zaměstnavatelů bude zaměstnance o nároku na příspěvek informovat. Zaměstnanci budou muset nahlásit svému zaměstnavateli, že takový produkt spoření chtějí, a poskytnout mu číslo účtu pro zaslání příspěvku. Výše příspěvku se bude odvíjet od počtu odpracovaných směn v daném kalendářním měsíci. V případě alespoň tří odpracovaných směn v měsíci vznikne nárok na příspěvek ve výši 3 % z vyměřovacího základu a v případě alespoň 11 odpracovaných směn v měsíci bude výše příspěvku 4 % z vyměřovacího základu.

Odbory i zástupci zaměstnavatelů si stěžují, že s nimi pravidla pro přiznání povinného příspěvku nebyla projednána, a také, že normu předkládají poslanci, nikoli vláda. Upozorňují na problém velké administrativní zátěže, která může praxi komplikovat.

ÚOHS rozdává milionové pokuty: Jak se vyhnout problémům s dodavatelskými smlouvami?

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) provedl v uplynulém roce místní šetření na úseku významné tržní síly. Kontroloval např. hotelové restaurace, velkoobchody nebo non-food e-shopy. ÚOHS se zaměřil na to, zda podnikatelé plní povinnosti stanovené novelou zákona o významné tržní síle.

Tomáš Kočar
tkocar@kpmg.cz

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz

Důležitou novelu zákona o významné tržní síle, která nabyla účinnosti v roce 2023, jsme komentovali [v tomto](#) článku. Původní zákon se vztahoval na několik málo velkých obchodních řetězců. Novela tehdy podstatně rozšířila jeho působnost tak, že se zákon **vztahuje na celý dodavatelsko-odběratelský řetězec** (tzv. z farmy až na vidličku). Na pozoru by se měli mít odběratelé, jejichž obrat přesáhne 2 mil. eur – již od této částky se na ně totiž zákon může vztahovat. Kromě toho, že novela zavedla široký seznam zakázaných nekalých obchodních praktik, stanovila také povinnost písemného uzavření smlouvy na dodávky zboží nebo poskytnutí služeb a jiné povinné náležitosti smlouvy. Zakázala rovněž splatnost faktur delší 30 dnů.

ÚOHS v rámci sektorového šetření zkontroloval více než 500 podnikatelů a pročetl více než 4 000 dodavatelských smluv. Zjistil, že podnikatelé v některých oblastech (např. hotelové restaurace, víno a lihoviny, maso a masné výrobky a další) nemají velké povědomí o tomto zákonu a jeho nových pravidlech. V řadě případů docházelo k opakovanému porušení zákona.

Nejčastějším nedostatkem bylo nedodržení 30denní lhůty splatnosti kupní ceny. ÚOHS také našel pochybení v tom, že se nedodržoval požadavek na písemnost smlouvy či obchodní podmínky nebyly v souladu se zákonem. ÚOHS proto zahájil správní řízení s 15 podnikateli – pokutu dostal například Heineken Česká republika, Jan Becher – Karlovarská Becherovka nebo Košík.cz. Například Košíku byla uložena pokuta ve výši 1,8 mil. Kč.

Porušení zákona může mít pro podnikatele velmi vážné následky – ÚOHS má pravomoc uložit **pokuty až do výše 10 % čistého obratu**. S ohledem na způsob výpočtu obratu to může zejména pro větší podniky znamenat částky v řádu desítek či stovek milionů korun, což je riziko, které se nevyplácí podcenit. Polský soutěžní úřad na základě obdobné právní úpravy například obchodnímu řetězci Biedronka uložil pokutu ve výši více než 506 mil. zł, tedy v přepočtu více než 3 mld. Kč.

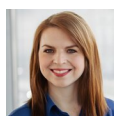
ÚOHS informoval, že i v roce 2025 bude pokračovat v kontrole dodržování povinností vyplývajících ze zákona o významné tržní síle. Doporučujeme proto podnikatelům prověřit, zda se na ně zákon vztahuje a zda není potřeba zrevidovat smluvní vztahy s dodavateli. Včasná prevence může ochránit před zbytečnými pokutami a dlouhými

19 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

správními řízeními. Pokud si nejste jistí, zda vaše smlouvy a obchodní podmínky vyhovují požadavkům zákona, neváhejte se na nás obrátit.

Trump zpřísňuje imigrační politiku. Ovlivní to české žadatele o víza?

20. ledna 2025, jen několik hodin po složení přísahy, americký prezident Donald Trump vydal šest exekutivních příkazů, které se týkají různých oblastí imigrační politiky. Tyto příkazy, které avizoval již v rámci své volební kampaně, mají za cíl poměrně zásadně změnit přístup Spojených států k imigraci.

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz

Vojtěch Kotora
vkotora@kpmg.cz

Ochrana významu a hodnoty amerického občanství

Tento příkaz usiluje o ukončení práva na americké občanství pro děti narozené po 19. únoru 2025, pokud alespoň jeden z rodičů nemá status tzv. zákonného trvalého pobytu nebo americké občanství. Již od svého vydání čelil nelibosti kvůli možnému porušení čtrnáctého dodatku Ústavy USA, který garantuje občanství všem dětem narozeným na území Spojených států. Třetí den po vydání byla vymahatelnost příkazu pozastavena federálním soudem, který bude nyní přezkoumávat jeho ústavnost.

Amerika na prvním místě v obchodní politice

Další příkaz se týká dohody USMCA (Spojené státy – Mexiko – Kanada) a dalších zahraničních obchodních dohod, a to z pohledu cel, poplatků a dalších příjmů souvisejících se zahraničním obchodem. Zvláštní pozornost je věnována obchodní politice ve vztahu k Číně. Trump příkazem dále vyzývá k prověření dopadu dohod na americké pracovníky, zemědělce a podniky. Výsledek tohoto přezkumu může ovlivnit dostupnost pracovních víz pro občany Kanady a Mexika.

Ochrana Spojených států před zahraničními teroristy a jinými hrozbami pro národní a veřejnou bezpečnost

Třetím příkazem prezident nařizuje detailnější prověřování všech žadatelů o vstup do USA včetně osob, které již přicestovaly. Důraz je kladen na bezpečnostní hrozby, stejně jako na zvýšený screening osob z „regionů nebo národů s identifikovanými bezpečnostními riziky“. Příkaz také vyzývá k přezkoumání všech vízových programů a zdůrazňuje, že úřady musí být během procesu vydávání víz ostražitější. V souvislosti s tímto příkazem lze očekávat prodloužení lhůt nutných k posouzení vízových žádostí, a tedy ke zpoždění takových řízení.

Změny v programu přijímání uprchlíků

Od 27. ledna 2025 došlo k pozastavení programu USRAP (United States Refugee Admissions Program), v jehož rámci mohli do USA vstupovat uprchlíci. Ti tak nově mohou být přijati pouze na základě individuálního posouzení,

21 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

pokud ministr zahraničí a ministr vnitřní bezpečnosti společně rozhodnou, že jejich vstup je v národním zájmu a nepředstavuje hrozbu pro bezpečnost nebo blaho USA. Úřady pak budou mít povinnost zpracovávat každých 90 dnů zprávu o dopadu tohoto opatření a o tom, zda by mělo být přijímání uprchlíků obnoveno.

Zajištění hranic

Tento exekutivní příkaz ustanovuje politiku vynucování hranic. A to například prostřednictvím výstavby fyzické zdi a dalších bariér, odrazování a prevence vstupu nelegálních osob do USA, zadržování osob podezřelých z porušení federálních nebo státních zákonů nebo možnosti jejich rychlého vyhoštění.

Vyhlášení národního stavu nouze na jižní hranici Spojených států

Poslední příkaz stanoví pravidla pro použití ozbrojených sil, fyzických bariér a bezpilotních leteckých systémů na jižní hranici USA k řešení nově vyhlášeného stavu nouze. Příkaz také vyzývá k revizi stávajících politik a strategií, což je v souladu s příkazem „Zajištění našich hranic“. Tento příkaz se zaměřuje na posílení bezpečnosti a kontroly na jižní hranici USA.

Dopad na české žadatele o americká víza

Z naší zkušenosti je vyřízení amerických víz poměrně náročný a v některých případech i zdoluhavý proces, při kterém je nutné splnit řadu podmínek a dodat značné množství dokumentů. I přesto, že příkazy prezidenta nejsou mířeny přímo na české občany, mohou mít na jejich žádosti dopad, už jen tím, že se může prodloužit doba schvalování z důvodu důkladnějších kontrol.

Nelze ale vyloučit i vliv většího posuzování osob s cestovní historií v rizikových zemích. Kromě toho není vyloučeno ani přijetí další imigrační legislativy, a to s ohledem na fakt, že tato problematika je jednou z oblastí, na kterou se staronový prezident USA hodlá zaměřit.

22 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

Česká republika získala kvalifikovaný status pro dorovnávací daně

OECD zveřejnila 15. ledna 2025 sadu dokumentů týkajících se globální minimální daně (Píříř 2). Mezi tyto dokumenty patří registr zemí s kvalifikovaným statusem dorovnávacích daní, formulář pro Globální informační přehled (GIR), vzor Multilaterální dohody o výměně informací a administrativní pokyny k článku 9.1 modelových pravidel GloBE, týkajících se odložené daně.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Jiří Škorpil
jskorpil@kpmg.cz

Centrální registr kvalifikovaných dorovnávacích daní

[Centrální registr](#) obsahuje seznam zemí s přechodným kvalifikovaným statusem pro dorovnávací daň na úrovni nejvyššího mateřského subjektu (pravidlo pro zahrnutí zisku, tzv. IIR). Druhý seznam zahrnuje země, kterým byl přechodný kvalifikovaný status přiznán pro jejich tuzemské dorovnávací daně (tzv. QDMT). Česká republika figuruje na obou seznamech. Seznamy, které budou aktualizovány o další země, které své přiřazované daně považují za kvalifikované (v souladu s modelovými pravidly OECD). Konečný status zemí musí ještě potvrdit OECD, nestane-li se tak, země kvalifikovaný status ztratí, ovšem nikoliv zpětně, ale pouze do budoucna.

Globální informační přehled

OECD zveřejnila také aktualizovaný standardizovaný [formulář](#) pro Globální informační přehled (GIR) a pokyny k jeho vyplnění. Tato verze rovněž obsahuje vzor formuláře, který lze použít pro oznámení jurisdikcím, že obdrží GIR prostřednictvím výměny informací (viz níže). V souvislosti s Globálním informačním přehledem zveřejnila OECD i aktualizovanou [verzi](#) části administrativních pravidel a [XML schéma](#) Globálního informačního přehledu.

Dohoda o výměně informací obsažených v Globálním informačním přehledu

Součástí sady dokumentů je i [vzor](#) Multilaterální dohody o výměně informací obsažených v Globálním informačním přehledu, přičemž tato dohoda vychází z článku 6 Úmluvy o vzájemné administrativní pomoci v daňových záležitostech. Dohoda umožňuje podat pouze jeden Globální informační přehled. Ten pak bude sdílen mezi daňovými správami států, které se k dohodě připojí. V EU bude tato možnost zajištěna již na základě výměny informací v rámci směrnice o administrativní spolupráci v oblasti daní (DAC 9). Do doby, než budou tyto mezinárodní dohody a předpisy účinné, však bude platit pro podávání Globálního informačního předpisu domácí úprava.

23 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

Upřesnění ohledně historických odložených daňových pohledávek

Novelizované administrativní pokyny k článku 9.1 modelových pravidel GloBE vylučují určité odložené daňové pohledávky z výpočtu efektivní daňové sazby nadnárodní skupiny, pokud vznikly před zavedením globální minimální daně v důsledku specifických vládních opatření nebo po zavedení nové daně z příjmů právnických osob.

Podrobnější informace uvádíme v komentářích KPMG [zde](#) a plné znění tiskové zprávy OECD najdete [zde](#).

E-fakturace v Německu má zelenou

Od 1. ledna 2025 jsou společnosti usazené v Německu povinny používat elektronickou fakturaci pro všechny transakce mezi lokálními obchodními partnery. Německo je tak první zemí, která zavedla elektronickou fakturaci podle schválené směrnice VAT in the Digital Age (ViDA). Tento krok vede k nutnosti digitalizace podnikových procesů – a výhledově nejen v Německu.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz

Lukáš Arazim
larazim@kpmg.cz

Elektronická fakturace, známá také jako e-invoicing, bude povinná pro všechny transakce mezi rezidentními, tedy německými obchodními subjekty (transakce B2B). Výjimkou budou daňové doklady vystavené za plnění, která jsou od DPH osvobozena, daňové doklady vystavené na částky do 250 eur a jízdenky. V těchto případech mohou být daňové doklady papírové nebo v jiném elektronickém formátu (např. PDF), tedy bez strukturovaného datového formátu.

Elektronická fakturace aktuálně neplatí pro zahraniční subjekty, například to mohou být ty, které mají na území Německé spolkové republiky „pouze“ registraci k DPH. Od 1. ledna 2025 do 1. ledna 2027 trvá přechodné období, kdy je možno využívat standardní tištěné daňové doklady a ty jsou postaveny na roveň elektronickým daňovým dokladům. Českých subjektů se e-invoicing může týkat nepřímo. Pokud máte německé dodavatele, měli byste být připraveni na možnost, že dodavatel nebude schopen technicky rozlišit, kdy vystavuje daňový doklad německému a kdy zahraničnímu zákazníkovi. V takovém případě je potřeba, aby české společnosti byly připraveny na konverzi e-dokladu z formátu XML nebo UBL do okem čitelného formátu (např. PDF nebo HTML).

E-doklady vystavované německými společnostmi na lokální transakce jsou již kompatibilní s evropskou normou EN 16931, která vyplývá ze směrnice ViDA. Jedná se o strojově čitelné formáty, například standard XRechnung nebo ZUGFeRD (verze 2.0.1 a vyšší), případně hybridní verze. Akceptovatelné jsou také formáty EDI dle standardu EDIFACT.

Běžné soubory PDF bez integrovaných datových sad nebudou po 1. lednu 2027 akceptovány. E-doklady musí stále zajistit autenticitu původu, integritu obsahu a čitelnost.

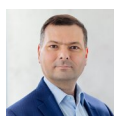
Zavedení povinné elektronické fakturace v Německu znamená zásadní změnu v oblasti daňové administrativy a obchodní komunikace. Obchodníci by měli věnovat pozornost přípravě na nové povinnosti, včetně zavedení technické infrastruktury pro příjem, vydávání a čtení e-dokladů, aby se vyhnuli riziku daňových sankcí a případné ztráty nároku na odpočet DPH.

Pokud se vás elektronická fakturace již týká nebo řešíte potřebu upravit e-doklady do formátu čitelného lidským okem, neváhejte se na nás obrátit.

25 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

Nový dotační program pro podporu klimatické neutrality rozdělí až 24 miliard

Ministerstvo průmyslu a obchodu spustilo 24. ledna 2025 nový dotační program s cílem přilákat strategické investice a podpořit růst české ekonomiky. Program je určen pro velké investice do výroby baterií, solárních panelů, tepelných čerpadel a dalších zařízení nebo do výroby komponent či surovin pro tato zařízení.

Jan Linhart
jlinhart@kpmg.cz

Silvie Beranová
kpmg@kpmg.cz

Dotační program je pro příjem žádostí otevřen do 30. září tohoto roku. Je určen pro **investice nejméně ve výši 2,8 mld. Kč**, přičemž stát plánuje tyto investice podpořit celkově částkou 24 mld. Kč. V rámci investiční akce bude žadatel o dotaci povinen vytvořit a obsadit minimálně **100 nových pracovních míst**.

Žádosti se podávají ministerstvu průmyslu a obchodu a bude je schvalovat vláda.

Cíle a zaměření programu

Cílem je stimulovat ekonomickou aktivitu v oblastech, které přímo přispívají k ochraně klimatu. Specificky se zaměřuje na:

- podporu výroby a uchování energie, a to konkrétně na **produkci baterií, solárních panelů, větrných turbín, tepelných čerpadel, elektrolyzérů a zařízení pro zachycování a ukládání uhlíku**;
- výrobu **klíčových komponent a kritických surovin** nezbytných pro tyto technologie.

Zatímco tento program je určen pro největší projekty s cílem přilákat omezený počet klíčových investorů, podobný typ investic je možné podpořit i v rámci stávajícího systému investičních pobídek. Ty jsou zpravidla využívány pro investice nepřevyšující 110 mil. eur, a tedy z pohledu rozsahu investic nový program doplňuje.

Míra podpory

Míra podpory se liší od místa realizace investičního projektu a může dosáhnout 15 %, 20 % nebo v některých regionech až 35 % hodnoty vynaložených způsobilých investic. Maximální celková výše podpory může dle regionu činit 150 až 350 mil. eur.

Další podmínky a kritéria

Stěžejními podmínkami pro získání podpory (kromě výše uvedených požadavků na minimální hodnotu investice

26 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

a vytvoření nových pracovních míst) jsou zejména následující:

- práce na projektu musí být zahájeny až po dni podání žádosti o poskytnutí dotace;
- hodnota strojního zařízení určeného k výrobě má být ve výši alespoň 1,4 mld. Kč a zároveň tvořit minimálně 50 % celkových investičních nákladů;
- dosažení účelu podpory i cíle akce nejpozději do 7 let ode dne vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace a povinnost zachovat majetek po dobu minimálně 5 let od ukončení realizace akce;
- povinnost zachovat nová pracovní místa nejméně po dobu 5 let ode dne vzniku prvního pracovního poměru na každém novém pracovním místě;
- podporu nelze využít na usnadnění přemístění výrobních činností mezi členskými státy EU.

Pokud váš podnik plánuje významné investice nebo máte zájem o podrobnější informace, neváhejte se na nás obrátit.

České firmy na startu obnovy Ukrajiny

Nástroj Evropské unie Ukraine Facility realizovaný ve spolupráci s Národní rozvojovou bankou (NRB) poskytuje českým firmám příležitost podílet se na obnově poválečné Ukrajiny a nabízí záruky na úvěry a zvýhodněné podmínky financování.

Šárka Humlová
shumlova@kpmg.cz

Ladislava Urbanová
lurbanova@kpmg.cz

Evropská unie reaguje na problémy komerčních subjektů se získáváním financí pro investice na Ukrajině. Prostřednictvím Ukraine Facility uvolnila prostředky z evropského rozpočtu na záruky úvěrů, což snižuje rizikovost těchto investic a usnadňuje financování obnovy země poškozené konfliktem.

V České republice je klíčovým partnerem programu NRB, která už v připravovaném záručním programu podala žádost o podporu. Po jeho schválení bude NRB schopna nabídnout podnikatelům možnost žádat u českých a ukrajinských bank o zvýhodněné úvěry s delší splatností a zárukami krytými NRB i protizárukou Evropské komise. Program ale neposkytne žádné granty ani dotační podporu.

Program otevírá dveře pro české firmy, které chtějí expandovat na ukrajinský trh nebo se podílet na rekonstrukci země. Jelikož příjemcem zaručeného úvěru musí být ukrajinský subjekt, uvede v žádosti česká firma ukrajinského příjemce, který bude projekt realizovat a o zaručený úvěr žádat.

Zapojení je možné např. v těchto podobách:

- dceřiné společnosti českých firem na Ukrajině/ukrajinská pobočka,
- místní firmy (spolu)vlastněné českými majiteli,
- česko-ukrajinské joint ventures,
- projektová SPV nebo ukrajinské firmy s partnerskou českou firmou,
- český investor do projektů na Ukrajině,
- ukrajinský veřejný subjekt (např. město, municipalita, státní entita).

Očekává se, že formálně bude program zahájen v září nebo říjnu 2025. Firmy mají už nyní možnost kontaktovat NRB a zkontrolovat svůj zamýšlený projekt ve vztahu k podmínkám programu. Jakmile bude program schválen, budeme o tom informovat.

Ve spolupráci s kolegy z KPMG Ukrajina vám rádi pomůžeme nalézt pro váš záměr vhodné řešení z pohledu finančního, právního, daňového a řízení rizik.

První výzva v novém dotačním programu GREENGAS

Státní fond životního prostředí v rámci Modernizačního fondu zahájil příjem žádostí ve výzvě GREENGAS č. 1/2024. Nový dotační program podporuje zavádění a využívání obnovitelných plyných a kapalných paliv či surovin.

Silvie Beranová
kpmg@kpmg.cz

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz

Příjem žádostí o podporu probíhá **od 20. ledna do 30. června 2025**. O dotaci mohou žádat i **velké podniky**. Ve výzvě je možné získat podporu na instalaci nových elektrolyzérů, jejichž cílem bude:

- **výroba vodíku z obnovitelných zdrojů** bez možnosti dodávek elektrické energie do elektrizační soustavy nebo
- **akumulace elektrické energie do vodíku** vyrobené z obnovitelných zdrojů nebiologického původu s možností dodávek elektrické energie do elektrizační soustavy.

Alokace výzvy je stanovena na **3 mld. Kč** (pro Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj je stanovena přednostní alokace ve výši 1 mld. Kč). Maximální míra podpory je stanovena na **30–45 % způsobilých výdajů** v závislosti na konkrétních aktivitách. Podpořit lze výdaje na komplexní systém zařízení, jež umožní produkci vodíku elektrolyzou, tedy systém pro úpravu vody, elektrolyzér, výkonovou a řídicí elektroniku, podpůrný systém elektrolyzérů, subsystémy dočištění vodíku, skladování vodíku a zařízení pro stáčení vodíku.

Projekt musí být dokončen nejpozději do 60 měsíců od vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace a můžete jej realizovat na celém území České republiky.

V případě zájmu vám rádi poskytneme bližší informace a pomůžeme s přípravou žádosti o dotaci.

Dotace na výrobu energie z biomasy

Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Agenturou pro podnikání a inovace spustilo příjem žádostí do výzvy I – Obnovitelné zdroje energie – biomasa. Cílem výzvy je podpořit výrobu elektřiny a tepla z biomasy a tím zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie.

Silvie Beranová
kpmg@kpmg.cz

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz

Příjem žádostí o podporu probíhá **od 9. ledna 2025 do 9. ledna 2026**. Alokace výzvy je stanovena na 500 mil. Kč a v případě převisu kvalitních projektů může být navýšena. Žádat o podporu mohou i velké podniky, přičemž musí mít licenci na výrobu elektřiny a/nebo na výrobu a rozvod tepelné energie, a to nejpozději k datu podání poslední žádosti o platbu. Konkrétně lze podpořit následující aktivity:

- výstavbu zdrojů tepla z biomasy a vyvedení tepla rozvodnými tepelnými zařízeními do místa spotřeby,
- výstavbu zdrojů kombinované výroby elektřiny a tepla z biomasy a vyvedení tepla rozvodnými tepelnými zařízeními do místa spotřeby,
- vyvedení tepla ze stávajících výroben elektřiny (bioplynových stanic) rozvodnými tepelnými zařízeními do místa spotřeby.

Celkové způsobilé výdaje musí činit alespoň 8 mil. Kč a nesmí překročit částku 300 mil. Kč. Míra podpory pro **velké podniky** je stanovena na 30–45 % způsobilých výdajů v závislosti na tom, jaké aktivity v rámci projektu uskuteční. Mezi způsobilé výdaje lze zahrnout výdaje na dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek, je-li nezbytný k provozování dlouhodobého hmotného majetku, inženýrskou činnost a projektovou dokumentaci.

Projekt je možné realizovat na celém území České republiky s výjimkou hlavního města Prahy a musí být dokončen nejpozději do 31. října 2027.

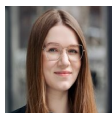
30 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

Ústavní soud posiluje právo na ochranu pověsti právnických osob

Ústavní soud ve svém nedávném nálezu významně posílil ochranu dobré pověsti právnických osob. Nově se mohou právnické osoby domáhat přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu při neoprávněném zásahu do jejich pověsti. Tento výklad občanského zákoníku se uplatní ve všech dosud neskončených i budoucích soudních sporech.

Tomáš Hric
thric@kpmg.cz

Kateřina Lesáková
klesakova@kpmg.cz

Dosavadní právní úprava umožňovala obchodním korporacím, spolkům a jiným právnickým osobám domáhat se při neoprávněném zásahu do jejich pověsti pouze upuštěním od protiprávního jednání nebo odstranění jeho následků. Tyto prostředky ochrany se však často ukazovaly jako nedostatečné, zejména s ohledem na rychlost, s jakou se v dnešní digitální době mohou zavádějící nebo nepravdivé informace šířit. Další možností právnických osob bylo požadovat náhradu majetkové škody nebo vydání bezdůvodného obohacení, nicméně musely prokázat vznik a výši škody a příčinnou souvislost mezi neoprávněným zásahem a vzniklou škodou, což bývá v praxi značně náročné, zejména pro neziskové organizace. Na rozdíl od fyzických osob však právnické osoby dosud nemohly požadovat přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou zásahem do jejich pověsti.

V přelomovém nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 26/24 ze dne 15. ledna 2025 označil Ústavní soud tento stav za neústavní, neboť neposkytoval právnickým osobám dostatečně účinný prostředek ochrany jejich dobré pověsti. V této souvislosti Ústavní soud uvádí, že se nejedná pouze o abstraktní hodnotu, ale že dobrá pověst je zásadním předpokladem pro fungování právnických osob v obchodních a právních vztazích. Ústavní soud zdůraznil, že právo na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jako je omluva či finanční kompenzace, představuje klíčový nástroj ochrany pověsti v případech, kde jiné prostředky účinné nejsou, a může tak výrazně přispět k její efektivní ochraně.

Upozorňujeme, že Ústavní soud nepřistoupil ke zrušení příslušných ustanovení občanského zákoníku, ale umožnil jejich ústavně konformní výklad. Ten nyní právnickým osobám umožňuje **domáhat se zadostiučinění za nemajetkovou újmu** analogicky prostřednictvím pravidel ochrany proti nekalé soutěži.

Ústavní soud zároveň upozornil na riziko zneužití ochrany pověsti prostřednictvím takzvaných strategických žalob, jejichž cílem je omezit svobodu projevu a účast veřejnosti na veřejné diskusi. Je proto na soudech, aby v jednotlivých případech pečlivě zvážily, zda je žaloba oprávněná, nebo se jedná o šikanózní výkon práva.

SDEU: Lze uznat odpočet DPH u sdílených služeb, které nejsou nezbytné?

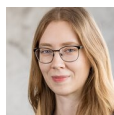
Soudní dvůr Evropské unie v případě Weatherford Atlas Gip SA (C-527/23) konstatoval, že správce daně nemůže odmítnout nárok na odpočet DPH pouze na základě toho, že pořízené služby nejsou nezbytné či vhodné pro ekonomickou činnost společnosti. Pokud přijaté služby slouží k uskutečňování zdanitelných plnění, nárok na odpočet DPH musí být uznán.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz

Marcela Kripnerová
mkripnerova@kpmg.cz

Společnost Weatherford Atlas Gip se specializovala na činnosti související s těžbou ropy a zemního plynu. Správce daně odepřel nárok na odpočet DPH, který společnost uplatnila z pořízených administrativních služeb. Tyto služby využívaly i ostatní společnosti ve skupině (nejednalo se o skupinu pro účely DPH) a užitek z nich měla skupina jako taková. Ačkoli náklady na služby byly rozděleny mezi jednotlivé společnosti, správce daně tvrdil, že neměly být fakturovány společnosti Weatherford Atlas Gip, neboť pro ni nebyly nezbytné. Dle správce daně společnost neprokázala souvislost mezi pořízenými službami a svou zdanitelnou činností.

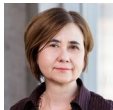
SDEU v rozsudku zopakoval, že pokud osoba povinná k dani použije pořízenou službu pro účely svých zdanitelných plnění, má nárok si zaplacenou daň odečíst. Mezi pořízenou službou a plněním na výstupu musí být přímá a bezprostřední souvislost, na kterou ukazuje například zahrnutí ceny za pořízenou službu do ceny plnění na výstupu. Cena za pořízené služby může být také součástí režijních nákladů, které přímo souvisí s celkovou ekonomickou činností společnosti.

Podle SDEU je otázka, jestli bylo pořízení administrativních služeb pro společnost vhodné nebo nezbytné, irelevantní. Nárok na odpočet totiž nezávisí na ekonomické výnosnosti přijatého plnění a neovlivňuje ho ani to, že stejné administrativní služby byly poskytnuty současně několika společnostem ve skupině. Je však na předkládajícím soudu, aby se ujistil, že část nákladů souvisejících s těmito službami, kterou vynaložila společnost, skutečně odpovídá službám, které byly této společnosti poskytnuty pro účely jejích zdanitelných plnění.

Pro přiznání odpočtu DPH je tedy nezbytné, aby společnost přijaté administrativní služby **použila pro uskutečňování zdanitelných plnění** a aby mezi přijatou službou a uskutečněným zdanitelným plněním existovala **přímá a bezprostřední souvislost**, případně aby náklady byly součástí režijních nákladů společnosti.

Stručné aktuality, únor 2025

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

V lednu vydalo ministerstvo financí několik Finančních zpravodajů s následujícím obsahem:

- Pokyn č. GŘ-D-66 Stanovení jednotných kurzů za zdaňovací období 2024 podle § 38 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném do 31. prosince 2024. Tento pokyn nahrazuje původní Pokyn č. GŘ-D-65 vydaný 13. ledna 2025, ve kterém byl chybně uveden kurz pro tureckou liru.
- Seznam smluvních států uplatňujících společný standard pro oznamování a rozhodných dnů a seznam pro účely plnění informační povinnosti podle § 13s odst. 1 zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, v platném znění („Seznam smluvních států“).
- Seznam států vyměňujících zprávy podle zemí (tvz. CbCR) podle zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Ministerstvo financí upozorňuje na změnu definice čistého obratu dle novely zákona o účetnictví a dopad této změny do přílohy daňového přiznání. Postup podle § 4 odst. 7 vyhlášky, tj. neuvádět čistý obrat za minulé účetní období ve výkazu zisku a ztráty v účetní závěrce sestavené za rok 2024, považuje MF za odůvodněný a zároveň za nejlepší řešení. Bylo proto umožněno v příloze daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob tento údaj neuvádět, aniž by aplikace EPO vydala chybové hlášení. Obdobně byl přizpůsoben i informační systém správce daně.
- MPSV připomíná ve svém sdělení, že od ledna je mateřská vyplácena automaticky na základě elektronického potvrzení o datu porodu, které vystaví lékař. Klienti navíc mohou více žádostí vyřídit z domova, a to díky [ePortálu](#) České správy sociálního zabezpečení. Už funguje možnost zažádat si o důchod online, nově od ledna navíc ČSSZ přechází na plně digitální formu komunikace mezi ošetřujícími lékaři, zaměstnavateli a pojištěnci u dávek nemocenského pojištění. Dochází tedy k digitalizaci dalších dávek nemocenského pojištění. Více informací najdete [zde](#).

KRÁTCE ZE SVĚTA

Vývoj v oblasti Pilíře 1

- OECD pokročila v jednáních o Multilaterální úmluvě (MLC), která zavede přerozdělení zisků nadnárodních společností (částka A – Amount A). Přestože text MLC získal širokou podporu, stále probíhají diskuse o částce B (Amount B), která má standardizovat převodní ceny rutinních distribučních a marketingových aktivit v zemi prodeje. U některých států přetrvávají obavy ohledně vhodnosti stanovených ziskových marží.

33 | Daňové a právní aktuality – únor 2025

OECD zvažuje kompromis, který by částku B aplikoval jen na menší distributory, zatímco větší by podléhali individuálnímu posouzení.

Vývoj v oblasti Pilíře 2 (minimální zdanění)

- Kypr, Španělsko a Gibraltar přijaly implementační zákony k Pilíři 2.
- Itálie vydala ministerské vyhlášky k aplikaci přechodných bezpečných přístavů a alokaci daní pod smíšenými režimy CFC.
- Informace z vývoje na úrovni OECD shrnujeme [v samostatném článku](#).

Podle nové americké administrativy nejsou závazky sjednané v rámci globálních daňových dohod pro USA závazné bez schválení Kongresem. Spojené státy také posoudí, zda některé země neporušují daňové smlouvy s USA nebo nezavádějí daňová pravidla poškozující americké firmy (např. některé aspekty globální minimální daně nebo jednostranných digitálních daní), což by mohlo vést k použití dvojnásobného zdanění nebo obchodních opatření vůči osobám z těchto zemí.

KPMG EU Tax Center pravidelně sleduje změny v oblasti přímých daní v EU a na mezinárodní úrovni. Kompletní přehled aktuálních novinek naleznete v jejich [posledním vydání](#).

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.